

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿԻ

Նորին Սուրբ Օծութիւն, Աղջիս Վեհափառ Հայրապետը, Տ. Տ. Խորէն Ռ. Սրբազնագոյն Կաթողիկոս, ծնած է Թիֆլիս, 1873-ին:

Երկրորդական ուսմանց ընթացքը յաջողութեամբ աւարտելէ վերջ Թիֆլիսի Ներսէսեան Դապրանոցին մէջ, մի քանի տարիներ իրը ազատ ունինդիր հետեւած է Զուիցերիական Համալսարաններու դասընթացքին:

Ուսուցչական գործունէութիւն ունեցած է Թիֆլիսի շրջանի գաւառներուն մէջ:

Վարդապետ ձեռնադրուած է 1901-ին, Սեւանի Վանահայր Սարդիս Եպիսկոպոս Փիլոյեանէ, իրքեւ միաբան նոյն վանքին:

Պաշտօնավարած է Նոր Պայագիտի մէջ, իրքեւ յաջորդ, այսինքն Առաջն. փոխանորդ. կալուածներու զրաւման ատեն, 1903-ին, իրքեւ Համակերպող պետական անօրինութեանց՝ աքսորուած է Ռուսաստանի Արիոլ քաղաքը: Յետոյ, կոմս Վարանցով փոխարքային ատեն աղատուելով, վերադարձած է Նոր Պայագիտի իր պաշտօնին:

Երեւանի փոխ-թեմակալ է կարգուած՝ ժողովրդային ընարութեան վրայ՝ 1910-ին, եւ նոյն տարւոյ Վարագայ Խաչի Բարեկենդանի Կիրակին, 19 Սեպտեմբեր, հոգելոյս Տ. Մատթէոս Խղմիրլեան Կաթողիկոսէ Եպիսկոպոս է ձեռնադրուած, իրեն օծակից ունենալով Կիլիկիոյ ներկայ Աթոռակից Կաթողիկոսը՝ Տ. Բարդէն Սրբազն, եւ Ս. Աթոռոյս ներկայ Պատրիարքը. Կ. Պոլսոյ նախկին Պատրիարք՝ Տ. Զաւէն, Տ. Մկրտիչ Աղաւնունի, Տ. Կարապետ Մազլումեան եւ ողբացեալ Տ. Դանիէլ Յակոբեան, Տ. Մտեփան Աղազարեան, Տ. Եփրեմ Սուքիասեան եւ Տ. Սմբատ Սաատէթեան Սրբազնները:

Ամերիկայի համար Հայրապետական նույիրակ կարգուելով 1920 ին, հոն զացած է թեմական կարգադրութեանց համար, և նախազահած երեսփոխանական այն ժողովին, որ Ամերիկայի առաջնորդ է ընտրած Տ. Տիրայր Արքեպիսկոպոսը:

Կաթողիկոսական տեղակալ կարգուած է 1923 ին, պահելով հանգերձ Երեւանի փոխ-թեմակալութեան պաշտօնը:

Երեւանէն հեռանալով, վերջնականապէս հաստատուած է Էջմիածին, իրեւ Կաթող. Տեղակալ, նոյն ատեն ստանձնելով նաև Լուսաբարապետութեան պաշտօնը, յաջորդելով Տ. Գարեգին Արքեպս. Յովսէկեանի:

Հոգելոյս Տ. Գէորգ Ե. Կաթողիկոսի վախճանումէն վերջ, իրեւ Կաթող. Տեղակալ և Գեր. Հոգեոր Խորհուրդի նախազահող՝ անցած է ի զլուխ Մայր Աթոռոյ վարչութեան:

1932 նոյ. 10ի Եշ. օրը Էջմիածին զումարուած Աղջ. - Եկեղեցական ընդհ. ժողովը ձեռնարկելով կաթողիկոսական ընտրութեան, նոյ. 12ի շաբաթ օրը զինքը կ'ընտրէ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց. Երկրորդ օրն իսկ, կիրակի, 13 նոյեմբեր, կը կատարուի օծումը:

